

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(září – říjen 2018)

Návrh směrnice o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES

Výbor EP IMCO zveřejnil připomínky k návrhu stanoviska zpravodaje Dennise de Jonga (Nizozemsko) k návrhu směrnice o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES. Některé z připomínek se přímo týkají advokátů – definice kvalifikovaných subjektů a možnosti zastoupení, kritéria přípustnosti, nápravné prostředky, financování, smír, apod. Výbor bude o návrhu hlasovat 21. listopadu 2018.

Výbor EP JURI debatoval o návrhu zpravodaje Geoffroy Didiera z Francie. Výbor bude o návrhu debatovat na svém zasedání 5. listopadu 2018, hlasování je pak naplánováno na 6. prosince 2018. Jelikož výbor JURI je hlavním výborem EP, který se věnuje této záležitosti, výbor IMCO je pouze přidruženým výborem, je stanovisko výboru JURI klíčové. CCBE v tuto chvíli připravuje své připomínky k návrhu zprávy, jelikož návrh směrnice v tuto chvíli z kvalifikovaných subjektů vylučuje advokáty.

Studie Evropského parlamentu k hromadným žalobám

Na žádost výboru Evropského parlamentu JURI byla vypracována a zveřejněna Studie o kolektivním odškodňování v členských státech EU. Studie si klade za cíl zhodnotit stávající stav regulace hromadného odškodňování na národní a evropské úrovni, posoudit potřebu intervence ze strany unijních institucí a představit EP konkrétní doporučení. Dle zpracovatelů byly obě části studie připravovány v kontextu základního požadavku vzneseného v souvislosti s kolektivním odškodňováním, kterým je přístup ke spravedlnosti. Tvorba harmonizovaného systému kolektivního odškodňování se stává velmi aktuální potřebou.

Studie v anglickém jazyce je k dispozici zde:

http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=IPOL_STU%282018%29608829

Studie Evropského parlamentu k návrhům Komise ohledně přeshraničního přístupu k elektronickým důkazům

Odbor pro občanská práva a ústavní záležitosti vypracoval na návrh Výboru EP LIBE studii k legislativním návrhům Komise týkajících se přeshraničního přístupu k elektronickým důkazům. Studie byla zveřejněna v září 2018 a obsahuje analýzu jak přidané hodnoty, tak i nedostatků návrhů, zejména jejich dosah na teritorialitu a suverenitu členských států a základní práva poskytovatelů služeb i jejich uživatelů. Studie zároveň poskytuje zajímavou evaluaci Komisí navrhovaného mechanismu na ochranu důvěrnosti komunikace.

Studie je k dispozici v anglickém jazyce:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604989/IPOL_STU\(2018\)604989_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604989/IPOL_STU(2018)604989_EN.pdf)

Stav Unie v roce 2018: EU silnějším globálním aktérem: Komise chce zefektivnit rozhodování ve věcech společné zahraniční a bezpečnostní politiky

Dne 12. září 2018 Komise představila možnosti, jak dosáhnout toho, aby byla Unie schopna sehrát na mezinárodní scéně významnější a účinnější roli. Předseda Komise Juncker navrhl, aby členské státy využívaly stávající pravidla EU, která umožňují přiklonit se v určitých oblastech společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) k rozhodování kvalifikovanou většinou, tedy nikoli jednohlasně. Tak by si Unie měla vydobýt silnější pozici na mezinárodní scéně, mít větší vliv na vývoj globálních událostí a převzít svou mezinárodní odpovědnost. Komise identifikovala tři specifické oblasti, kde by se tato možnost dala využít, aby se mohly lépe prosazovat hodnoty a zájmy EU na celosvětové úrovni a zrychlil se rozhodovací proces. Jde o tyto oblasti: 1) společná reakce na útoky proti lidským právům 2) uplatňování účinných sankcí a (3) vysílání civilních bezpečnostních a obranných misí a jejich řízení. Členské země se začínají stále častěji přiklánět k rozhodování kvalifikovanou většinou. Stávající ustanovení Smlouvy, která umožňují v záležitostech společné zahraniční a bezpečnostní politiky větší flexibilitu, však dosud nejsou příliš často využívána. Tak je tomu i v případě ustanovení čl. 31 odst. 2) a čl. 31 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU), jehož zásadní potenciál zatím zůstává nevyužit. Evropská komise proto vyzývá, aby na vrcholné schůzce v rumunském Sibiu chystané na 9. května 2019 bylo dosaženo dohody ohledně rozšíření působnosti hlasování kvalifikovanou většinou v záležitostech společné zahraniční a bezpečnostní politiky, a to využitím tzv. překlenovacího ustanovení z čl. 31 odst. 3 SEU.

Více informací je k dispozici v českém jazyce: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-5683_cs.htm

Evropská komise představuje komplexní přístup pro modernizaci Světové obchodní organizace

EU zůstává neochvějným zastáncem mnohostranného obchodního systému. Proto Evropská rada na zasedání ve dnech 28. a 29. června 2018 zmocnila Evropskou komisi k prosazování modernizace WTO, aby se přizpůsobila měnícímu se světu a posílila její efektivita. Dne 18. září 2018 byl na základě tohoto zmocnění zveřejněn koncepční dokument EU, který již byl konzultován s členskými státy a určuje směřování tohoto modernizačního úsilí. Zmíněné návrhy se bez ohledu na konečný postoj EU v této záležitosti týkají tří klíčových oblastí: aktualizace souboru pravidel mezinárodního obchodu, aby reflektovala dnešní světové hospodářství; posílení kontrolní úlohy WTO a vyřešení patové situace, která ohrožuje mechanismus WTO pro řešení sporů.

EU již začala spolupracovat s dalšími partnery WTO: s USA a Japonskem v rámci třístranných jednání, s Čínou v rámci speciální pracovní skupiny zřízené během posledního summitu EU-Čína a také s dalšími partnery, k čemuž došlo naposledy na zasedání ministrů obchodu skupiny G20. V nadcházejících týdnech bude EU pokračovat v projednávání těchto prvních návrhů s různými partnery z WTO, aby pak mohla vypracovat konkrétní návrhy, které předloží WTO. Evropský parlament a Rada budou o těchto jednáních průběžně a v plném rozsahu informovány.

Celkový koncepční dokument naleznete v anglickém jazyce zde: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf

Pravidla EU na ochranu spotřebitele: Airbnb se zavazuje, že dosáhne souladu s požadavky Evropské komise a spotřebitelských úřadů EU

V návaznosti na výzvu Evropské komise a spotřebitelských úřadů EU z července 2018 se společnost Airbnb dne 20. září 2018 zavázala provést nezbytné změny svých podmínek a zvýšit transparentnost zobrazování cen. Změny musí společnost na svých internetových stránkách provést u všech jazykových verzí EU do konce roku 2018. Komisařka Jourová k této záležitosti uvedla, že i online subjekty jsou povinny zcela dodržovat pravidla a převzít odpovědnost v případě nedostatků. Airbnb se zavázala, že uvede celkovou cenu rezervace, včetně dalších poplatků, například poplatků za služby a úklid, a pokud není možné stanovit konečnou cenu předem, bude spotřebitele jasně informovat o případných dodatečných poplatcích. Další závazek této společnosti spočíval v poskytování informací, zda ubytování nabízí soukromý, nebo profesionální hostitel, neboť podle toho se liší pravidla pro ochranu spotřebitele. Smluvní podmínky čeká rovněž řada změn, kromě poučení o dostupných opravných prostředcích v případě vzniku škody, a to jak proti hostiteli, tak i o možnosti podat žalobu přímo na Airbnb.

Více informací je k dispozici zde: https://ec.europa.eu/info/files/common-position-national-authorities-within-cpc-network-commercial-practices-and-terms-service-airbnb-ireland_en

Právní stát: V zájmu ochrany nezávislosti polského Nejvyššího soudu předává Evropská komise případ Polska Evropskému soudnímu dvoru

Evropská komise se dne 24. září 2018 kvůli porušení zásady nezávislosti soudnictví v důsledku přijetí nového polského zákona o Nejvyšším soudu rozhodla obrátit na Soudní dvůr EU. Kromě toho chce Soudní dvůr požádat, aby do vydání rozsudku ve věci Polska nařídil předběžná opatření. Nový polský zákon o Nejvyšším soudu totiž snižuje důchodový věk soudců Nejvyššího soudu ze 70 na 65 let. Kvůli tomu by 27 ze 72 soudců Nejvyššího soudu hrozilo, že budou nuceni ihned odejít do důchodu. Toto opatření se týká také prvního předsedy Nejvyššího soudu, jehož šestiletý mandát stanovený polskou ústavou by byl předčasně ukončen. Soudci, jichž se snížení důchodového věku dotkne, mají podle zákona, který vstoupil v platnost 3. dubna 2018, možnost požádat prezidenta republiky o prodloužení funkčního období. To je možné udělit na dobu tří let a jednou prodloužit. Pro prezidentské rozhodnutí ovšem nejsou stanovena žádná jasná kritéria a v případě, že prezident žádost zamítne, neexistuje ani možnost soudního přezkumu. Jediná pojistka, kterou polské orgány navrhují, je nezávazná konzultace Státní soudní rady, tedy orgánu, jehož současné složení porušuje evropské normy v oblasti nezávislosti soudnictví. Evropská komise se nadále domnívá, že polský zákon o Nejvyšším soudu je neslučitelný s právem Unie, protože oslabuje zásadu nezávislosti soudnictví, včetně zásady neodvolatelnosti soudců. Polsko tak neplní své povinnosti podle čl. 19 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie.

Stanovisko CCBE o zástupných žalobách

CCBE dne 24. září 2018 publikovala stanovisko k návrhu Komise na vypracování směrnice o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů. Stanovisko je dostupné zde:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/ACCESS_TO_JUSTICE/ATJ_Position_papers/EN_ATJ_20180924_CCBE-position-on-the-Proposal-for-a-Directive-on-representative-actions-for-the-protection-of-the-collective-interests-of-consumers-and-repealing-Directive-200922EC.pdf

Komise ocenila pokrok na cestě k reformovanému systému DPH v EU

Dne 2. října 2018 se ministři financí zemí EU na svém zasedání shodli na řešení řady otázek v rámci reformy systému DPH v EU, což by mělo pomoci při jeho každodenním fungování. Dohodnutá opatření zahrnují např. nová pravidla pro zlepšení každodenního fungování stávajícího systému DPH, dokud nebude realizována strategie celkové reformy DPH (snížení nákladů na dodržování předpisů a zvýšení právní jistoty) – tato pravidla by měla vstoupit v účinnost do roku 2020. Dále opatření, které členským státům umožní sladit sazby DPH pro elektronické publikace; formální přijetí nových pravidel pro výměnu informací a posílení spolupráce v oblasti podvodů

v souvislosti s DPH mezi vnitrostátními daňovými a donucovacími orgány; posílená pravidla za účelem kontroly nezákonných peněžních toků do EU a z EU. Příslušné právní předpisy budou nyní zveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie a 20 dnů poté vstoupí v platnost.

Více informací v českém jazyce je k dispozici na internetové stránce: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-5966_cs.htm

Společné prohlášení ohledně hlasování Evropského parlamentu o nových pravidlech EU pro usnadnění volného pohybu neosobních údajů

Dne 4. října 2018 přijal Evropský parlament nařízení o volném pohybu neosobních údajů, které Evropská komise navrhla v září 2017. Cílem nařízení je odstranit překážky bránící volnému pohybu neosobních údajů. Po dnešním schválení Evropským parlamentem přijme nařízení v nadcházejících týdnech Rada EU a poté vstoupí v platnost do konce letošního roku. Jakmile bude formálně schváleno, budou mít členské státy šest měsíců na jeho transpozici. Nařízení o volném pohybu neosobních údajů nemá dopad na uplatňování obecného nařízení o ochraně údajů (GDPR), jelikož se na osobní údaje nevztahuje. Obě nařízení však budou fungovat společně s cílem umožnit volný pohyb veškerých údajů – osobních i jiných – a tím vytvořit jednotný evropský datový prostor. V případě smíšených datových souborů se na osobní údaje obsažené v souboru budou vztahovat ustanovení GDPR zaručující volný pohyb osobních údajů, zatímco pro ostatní údaje bude platit zásada volného pohybu neosobních údajů.

Více informací naleznete v angličtině zde: [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-18-4249_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-18-4249_en.htm)

CEPEJ zveřejnila novou interaktivní databázi, zprávu o posuzování efektivity justice a shrnutí hlavních trendů týkajících se efektivity justice ve 45 sledovaných státech

Evropská komise pro efektivnost soudnictví (CEPEJ) zveřejnila dne 5. října 2018 interaktivní databázi, obsahující data, jež CEPEJ získala v letech 2010, 2012, 2014 a 2016. V databázi jsou dohledatelná poskytnutá data jednotlivých členských států. Dále zveřejnila zprávu, ve které je popsána metodologie posuzování efektivnosti justičních systémů v jednotlivých členských státech a také detailní popis fungování jednotlivých justičních systémů, jejich rozpočtů, zakotvení profesí soudců, stálých zástupců, advokátů a organizace soudnictví v členských státech a jednom pozorovatelském státě (Izraeli). Zpráva slouží jako podklad pro regulátory a odborníky v oblasti justice, pro tvorbu normativních aktů a organizačních řádů. Dalším dnešním zveřejněným dokumentem je shrnutí, které obsahuje hlavní trendy v oblasti fungování efektivní justice ve 45 sledovaných zemích.

Zpráva je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://rm.coe.int/rapport-avec-couv-18-09-2018-en/16808def9c>

Přístup do databáze pak zde: <https://www.coe.int/en/web/cepej/dynamic-database-of-european-judicial-systems>

Evropská rada pro ochranu údajů zveřejnila své stanovisko k návrhu nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech

Evropská rada pro ochranu údajů zveřejnila své stanovisko dne 8. října 2018 a zmiňuje v něm mimo jiné, že právní základ pro předmětné nařízení by neměl spočívat v čl. 82 (1) TFEU. Dále nesouhlasí se zavedením procesu, který by umožňoval tvorbu dat bez zapojení kompetentních orgánů členského státu, ve kterém daňový subjekt pobývá. Rada pro kontrolu údajů naopak souhlasí se zachováním principu dvojí trestnosti, výhrady však má k rozsahu nařízení. Dle ní by měl být omezen pouze na správce dat v souvislosti s GDPR, nebo obsahovat ustanovení o tom, že v případě, že oslovený poskytovatel služeb není správcem dat, ale zpracovatelem, má povinnost to správci nahlásit.

Celé stanovisko je k dispozici v anglickém jazyce: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-art-70/opinion-commission-proposals-european-production-and_en

Směrnice týkající se platební neschopnosti podniků: Rada se dohodla na svém postoji

Rada se dne 11. října 2018 dohodla na svém postoji ke směrnici týkající se insolvence podniků. Cílem této směrnice je poskytnout životaschopným podnikům ve finančních potížích přístup k rámcům pro preventivní restrukturalizaci, které jim umožní včas provést restrukturalizaci, a vyhnout se tak platební neschopnosti. Zároveň nabízí podnikatelům s dobrou pověstí, kteří se dostali do úpadku, druhou šanci a zavádí opatření ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení. Postoj Rady zachovává všechny hlavní prvky původního návrhu Komise, ale zároveň členským státům poskytuje větší flexibilitu, aby mohly tuto novou legislativu přizpůsobit svým stávajícím rámcům.

Postoj Rady zachovává cíl rychlejších insolvenčních řízení, zároveň však členským státům poskytuje větší flexibilitu v rozhodování o tom, kdy a v jakých případech je zapojení soudců povinné. Co se týče délky přerušeni vymáhání individuálních nároků, Rada zachovává dobu trvání navrženou Komisí (tj. nejdéle 4 měsíce v případě prvotního přerušeni), zavádí nicméně možnost delší doby, aby mohly soudy potvrdit zvláště složité plány. Co se týče návrhu pravidel cross-class, cram-down, členské státy rozhodly, že je na vnitrostátní úrovni nutná větší flexibilita pro stanovení podmínek nezbytných k provedení předběžného ocenění podniku, jakož i pravidel pro určení toho, kdy je možné určitou třídu věřitelů „stlačit“.

V současné době budou zahájena jednání, aby bylo dohody dosaženo na začátku roku 2019.

Více informací v českém jazyce: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2018/10/11/directive-on-business-insolvency-council-agrees-its-position/>

Zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci k přeshraničnímu přístupu k elektronickým důkazům

Ve dnech 11. – 12. října 2018 zasedala Rada ve věci návrhu nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech, zejména v souvislosti s podkladem, které pro ni připravilo rakouské předsednictví. Tento podklad uvádí, že návrh přichází s alternativním mechanismem nad rámec existujících nástrojů na mezinárodní spolupráci a vzájemnou právní pomoc. Zejména zmiňuje nestabilní povahu elektronických důkazů a možnosti pro vytvoření postupů pro rychlý a efektivní přeshraniční přístup. Ministři dále diskutovali, zda přístup uvedený v návrhu nařízení (tedy, že příkazy mohou být adresovány přímo poskytovatelům služeb bez zapojení členského státu) má být zachován, či modifikován. Výsledkem debaty byla dohoda o další expertní analýze – zejména ohledně citlivosti různých kategorií dat a jak by se s nimi mělo zacházet. Ministři vyslovili vůli se dohodnout, avšak bez přesnějšího časového rámce.

Podklad Rakouského předsednictví je k dispozici na webových stránkách v angličtině : <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12856-2018-INIT/en/pdf>

Srovnávací přehled Komise ohledně situace na spotřebitelských trzích

Evropská komise dne 12. října 2018 zveřejnila srovnávací přehled situace na spotřebitelských trzích z roku 2018, pomocí něž spotřebitelé v EU hodnotí, jak funguje 40 různých trhů se zbožím a službami. Celková míra důvěry v trhy sleduje od roku 2010 pozitivní trend. Nicméně ze zprávy vyplývá, že pouhých 53 % spotřebitelů důvěřuje tomu, že podniky dodrží pravidla na ochranu spotřebitele na trhu služeb, u zboží je hodnota mírně vyšší (59 %). Ve většině členských zemí Unie zůstávají problematickými oblastmi především telekomunikační, finanční a veřejné služby (dodávky vody, plynu, elektřiny a poštovní služby). Zlepšení lze podle zprávy vidět v tom, že rozdíl v míře důvěry spotřebitelů mezi západními a východními zeměmi Unie se pomalu stírá. Rovněž odvětví služeb osobní péče (kadeřnictví, lázně) a cestovního ruchu (rekreační ubytování, zájezdy) se těší vysoké míře důvěry spotřebitelů.

Více informací je k dispozici zde: https://ec.europa.eu/info/policies/consumers/consumer-protection/evidence-based-consumer-policy/consumer-scoreboards_en

Pokyny CCBE k DAC 6

Dne 19. října 2018 publikovalo CCBE pokyny k některým aspektům směrnice o daňových zprostředkovatelích (DAC 6). Stanovisko je dostupné zde: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/TAX/TAX_Position_papers/EN_TAX_21081019_CCBE-Guidance-on-certain-aspects-of-the-Tax-Intermediaries-Directive.pdf

Stanovisko CCBE o spolupráci soudů

Dne 19. října 2018 publikovalo CCBE stanovisko k návrhům pro novelu nařízení o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech. Stanovisko je k dispozici zde:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/IT_LAW/ITL_Position_papers/EN_ITL_20181019_CCBE-Position-on-proposals-for-amending-regulations-on-service-of-documents-and-taking-of-evidence-in-civil-and-commercial-matters.pdf

Stanovisko CCBE ohledně právní pomoci

Dne 19. října 2018 publikovalo CCBE stanovisko k potřebě zajistit právní pomoc všem žadatelům o mezinárodní ochranu. Stanovisko je k dispozici zde:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/MIGRATION/MIG_Position_papers/EN_MIG_20181019_Statement-on-the-need-to-guarantee-legal-assistance-to-all-persons-requesting-international-protection.pdf

Stanovisko CCBE o předávacích a uchovávacích příkazech

Dne 19. října 2018 publikovalo CCBE stanovisko o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech. Stanovisko je k dispozici zde:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/SURVEILLANCE/SVL_Position_papers/EN_SVL_20181019_CCBE-position-on-Commission-proposal-Regulation-on-European-Production-and-Preservation-Orders-for-e-evidence.pdf

Zlepšování právní úpravy: v tvorbě evropských politik bude fungovat větší subsidiarita a proporcionalita

Evropská komise dne 23. října 2018 představila pravidla pro zlepšování právní úpravy v souvislosti s nadcházejícími evropskými volbami. Její snahou je soustředit omezené zdroje na menší počet aktivit a naplňovat své politické priority efektivněji. Ve svém dnešním sdělení se věnuje zásadám subsidiarity a proporcionality a způsobům, jak je v rozhodování EU posílit, čímž mimo jiné reaguje na doporučení Pracovní skupiny pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“. Součástí veškerých posouzení dopadů a důvodových zpráv připravovaných právních předpisů tak bude zvláštní dotazník pro posuzování subsidiarity, který má napomoci, aby analýzy subsidiarity a proporcionality byly strukturovanější. Kromě toho bude pro vnitrostátní parlamenty snazší dodržovat lhůty pro předkládání svých stanovisek k předlohám návrhů a bude možné lépe identifikovat lepší způsoby, jak v rámci veřejných konzultací získávat stanoviska místních a regionálních orgánů a předávat je dál. Také platforma REFIT, která slouží k posuzování regulační zátěže stávajících předpisů EU, by měla získat novou podobu, tak aby se do posuzování více zapojovaly právě místní a regionální orgány.

Pracovní program Komise na rok 2019

Dne 23. října 2018 předložila ve Štrasburku Evropská komise svůj pracovní program na rok 2019. Stanovila si v něm tři hlavní priority: dosáhnout rychlé dohody ohledně již předložených legislativních návrhů, aby tak Komise realizovala svých deset politických priorit, dále přijmout menší počet nových iniciativ (15 nových iniciativ a dalších 10 nových hodnocení v rámci programu REFIT), jež mají řešit zbývající problémy, a představit několik iniciativ týkajících se budoucnosti EU s 27 členskými státy, které upevní základy silné, jednotné a suverénní Evropy.

Pro více informací v českém jazyce: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6147_cs.htm

JUDIKATURA:

SDEU: Nařízení místopředsedy soudu ve věci C – 619/18 R Komise v. Polsko

Místopředsedkyně Soudního dvora EU paní Rosario Silva de Lapuerta dne 19. října 2018 nařídila, že Polsko musí s okamžitou platností zastavit aplikaci ustanovení zákona související se snižováním důchodového věku soudců Nejvyššího soudu.

Nový polský zákon o Nejvyšším soudu totiž snižuje důchodový věk soudců Nejvyššího soudu ze 70 na 65 let. Kvůli tomu by 27 ze 72 soudců Nejvyššího soudu hrozilo, že budou nuceni ihned odejít do důchodu. Toto opatření se týká také prvního předsedy Nejvyššího soudu, jehož šestiletý mandát stanovený polskou ústavou by byl

předčasně ukončen. Soudci, jichž se snížení důchodového věku dotkne, mají podle zákona, který vstoupil v platnost 3. dubna 2018, možnost požádat prezidenta republiky o prodloužení funkčního období. To je možné udělit na dobu tří let a jednou prodloužit. Pro prezidentské rozhodnutí ovšem nejsou stanovena žádná jasná kritéria a v případě, že prezident žádost zamítne, neexistuje ani možnost soudního přezkumu. Jediná pojistka, kterou polské orgány navrhují, je nezávazná konzultace Státní soudní rady, tedy orgánu, jehož současné složení porušuje evropské normy v oblasti nezávislosti soudnictví.

Dne 24. září 2018 podala Komise na Polsko žalobu pro neplnění povinností k SDEU. Požádala také Soud o stanovení předběžných opatření, mezi nimiž je i zrušení výše zmíněných zákonných ustanovení.

Dalšími opatřeními, které Komise po SDEU požaduje je zabezpečení toho, aby polští soudci mohli pokračovat ve výkonu své profese, jako tomu bylo před vstupem tohoto zákona v platnost a zajistit, aby žádná podobná opatření vůči soudcům již nebyla přijata.

Celé nařízení je k dispozici zde: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-10/cp180159en.pdf>

ESLP: Aliyev v. Azerbajdžán (č. 68762/14)

V případě advokáta a aktivisty v oblasti lidských práv zadrženého z důvodu neoprávněného podnikání, zpronevěry a daňových úniků, ESLP rozhodl, že došlo k porušení čl. 3; 5 odst. 1,4; čl. 8 a 18. ESLP navíc usoudil, že se jedná o případ arbitrárního trestu v závislosti na kritice tamní vlády.

Pan Intigam Kamil oglu Aliyev, Azerbajdžánský státní příslušník je ve své zemi velmi dobře známým lidsko-právním advokátem, reprezentujícím své klienty před Štrasburským soudem. V roce 2014 rovněž před Parlamentním shromážděním RE prezentoval zprávu stavu lidských práv v Azerbajdžánu.

V květnu 2014 byl obžalován z neoprávněného podnikání, daňových úniků a zneužití moci v souvislosti s činností organizace s názvem Právní vzdělávací společnost. Pan Aliyev byl následně zatčen a po tři měsíce držen ve vazbě, jeho obydlí stejně jako prostory kanceláře byly prohledávány, důležité dokumenty odebrány, včetně spisů o stížnostech k ESLP. Následně byl pan Aliyev obviněn i z další trestné činnosti – zpronevěry, padělání úřední osobou a daňový únik ve velkém rozsahu. V roce 2015 byl následně odsouzen k sedmi a půl letům nepodmíněného trestu, který byl v březnu 2016 změněn na podmíněný trest v délce 5 let. Tento proces je předmětem zvláštní stížnosti.

V tomto řízení stěžovatel namítal porušení čl. 2 a 3 Úmluvy, jelikož mu v rámci pobytu ve vazbě nebyla poskytnuta dostatečná lékařská pomoc a podmínky jeho zadržení a transportu na soud byly nedůstojné. Stěžovatel dále namítal porušení čl. 5 odst. 1, 3 a 4 vzhledem k nedostatku důkazů pro držení ve vazbě, čl. 8 v souvislosti s prohledáváním jeho obydlí a kanceláře a v poslední řadě rovněž čl. 18, neboť jeho práva byla omezena mimo rámec stanovený Úmluvou.

ESLP mu dal zapravdu téměř ve všech případech s výjimkou argumentace týkající se podmínek přepravy na soud a údajného porušení čl. 3, neboť tam nevyčerpal opravné prostředky dostupné v domovském státě.

Celé rozhodnutí je k dispozici v anglickém jazyce: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22fulltext%22:\[%2268762/14%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22JUDGMENTS%22\],%22itemid%22:\[%22001-186126%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22fulltext%22:[%2268762/14%22],%22documentcollectionid%22:[%22JUDGMENTS%22],%22itemid%22:[%22001-186126%22]})

ESLP: Tuheiava v. Francie (č. 25038/13)

ESLP jednomyslně rozhodl o nepřipustnosti stížnosti, jíž se advokát domáhal ochrany na základě článku 6 a 8 Úmluvy poté, co byl vyškrtnut ze seznamu advokátů.

Proti panu Richardu Tuheiavaovi, praktikujícímu advokátovi v letech 2008-2014, bylo v září 2008 zahájeno Advokátní komorou v Papeete disciplinární řízení a následně mu byla pozastavena činnost na období dvou let. Komora uvedla, že pan Tuheiava opakovaně porušoval své daňové povinnosti, stejně jako své civilní povinnosti související např. s nájmem kanceláře, apod. Byl proto shledán odpovědným za nevhodné chování a zanedbávání svých povinností vůči klientům.

Pan Tuheiava se obrátil na ESLP s tvrzením, že z důvodu, že předseda advokátní komory navštívil jeho kancelář v době jeho nepřítomnosti, došlo k porušení článku 8 Úmluvy – právo na respektování obydlí. V souvislosti s čl. 6 se pak domáhal nepoužitelnosti takto opatřených důkazů v rámci disciplinárního řízení vůči jeho osobě.

ESLP rozhodl, že předseda komory jednal v souladu se svými pravomocemi veřejného orgánu, ve veřejném zájmu, když zjišťoval soulad činnosti tohoto advokáta s etickými pravidly. Všechna kritéria testu proporcionality byla splněna. Tvrzené porušení článku 6 ESLP odmítl jako neopodstatněné.

Celé rozhodnutí je k dispozici: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"itemid":\["001-186471"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

Odbor mezinárodních vztahů ČAK